

Økonomirapportering pr 2. tertial 2018

Vurdering av økonomisk situasjon

KHMs økonomi er god. Det generelle bildet er at alt går stort sett som planlagt med et unntak, fremdriften av nye utstillinger i Historisk museum. Dette vil medføre store overføringer av ubrukte midler til 2019.

I 2015 opprettet KHM flere interne prosjekter for både å synliggjøre virksomhetsstyringen overfor UiO og holde intern kontroll med midler tildelt direkte fra KD til øremerkede prosjekter. Dette gjelder spesielt Saving Oseberg og Kongsgårdsprosjektet Avaldsnes. I tillegg var det enighet med UiO sentralt at store deler av «overskuddet» fra museets forretningsdrift skulle avsettes på interne prosjekter til fornying av utstillingene i Historisk museum (HM).

Våre interne prosjekter er:

Sum of Regnskap	År
Prosjekt	2018
000208 Saving Oseberg	-8524
000286 SO-forebyggende	2200
000209 Centre for Viking-Age Studies	-1097
000256 Arv - kjerneutstilling	-3950
000257 Forvandling - kjerneutstilling	-2767
000258 Kontroll - kjerneutstilling	-7156
000259 Kollaps - kjerneutstilling	-40
000281 Kongsgårdsprosjektet Avaldsnes - KD	-9623
Totalsum	-30959

De interne prosjektene hadde ved utgangen av 2017 en ubrukt saldo på 38,5 millioner. Ved utgangen av 2. tertial 2018 er ubrukte midler på disse interne prosjektene 30,9 millioner. I tillegg er det satt av betydelige midler til fornying av andre utstillinger i HM. Dette er kostnader vi forventer vil påløpe de tre neste årene, forutsatt at fremdriften ved HM ikke stopper opp. Det må påpekes at museets fremdrift på fornyingen av utstillinger er avhengig av et godt og koordinert samarbeid med Eiendomsavdelingen om rehabilitering av bygget og utstillingslokalene.

Det er verd å merke seg at dette ikke er ubrukte midler som kan benyttes til andre formål, men er øremerkede midler.

Totalt er det satt av 45,7 millioner til fornying i HM. Tentativ utstillingsplan med budsjett for hele HM er tidligere oversendt UiO-ledelsen. Allerede fra oppstart av fornyingsarbeidet (2015) ble 1. etg. HM samt ny vikingtidsutstilling i 3. etg. gitt høy prioritet. Totalt er 18,9 millioner satt av på interne prosjekter for 1. etg. (se for øvrig detaljert oppsett i økonomirapporteringen 15.12.2017).

Inntekter

KHM økte billettprisen ved museet 1.1.2015 fra 60,- til 80,- kroner, og fra 1.1.2017 ble billettprisen økt ytterligere fra 80,- til 100,- kroner. Besøktallet har i tillegg økt de siste årene slik at egne inntekter knyttet til salg av billetter og salg i museumsbutikken har hatt en betydelig økning. Økningen i egne inntekter knyttet til VSH dekker opp for nedgang i inntekter knyttet til utgravingsvirksomheten.

Den positive utviklingen knyttet til forretningsvirksomheten holder seg, både når det gjelder besøkende og salg i museumsbutikken. Sammenlignet med 2017 ble det en liten nedgang i juni og juli, mens det i august ble en økning. Aldri har KHM hatt så mange besøkende på Vikingskipshuset i august. Trenden er færre gruppereiser men økning i individuelt besøkende, hele 7 % økning. Pr 2. tertial ligger vi omtrent likt med antall besøkende for samme periode 2017. Inntjeningen øker noe fordi det selges flere voksen billetter og hver besøkende legger igjen mer penger i museumsbutikken.

I tillegg til salgs- og billettinntektene har bevilgning fra UiO en økning fra 2016 til 2017. Denne økningen skyldes økning i internhusleien og er knyttet til Økern. Denne bevilgningsøkningen balanserer økningen under kostnader til internhusleie.

Lønns- og personalkostnader:

Personalkostnadene øker og noe av dette er en planlagt økning, og har vært meldt inn tidligere. KHM følger stillingsplanen fra 2014 og faser inn stillinger som er et resultat av ny Strategisk kompetanse og rekrutteringsplan i tillegg til ansettelser knyttet til underkapasiteten i kulturminneforvaltningen (KHM mottok en styrking i basisbevilgning knyttet til nettopp dette). Ved utgangen av 2020 vil lønnskostnadene falle noe da prosjekt Saving Oseberg går mot en avslutning.

Det er verd å merke seg at KHM nå har 17 stillinger knyttet til den eksternfinansierte virksomheten, dvs ansatt fast på basis med frikjøp mot prosjekter. Dette er en konsekvens av politiske føringer knyttet til midlertidighet, men også for å oppnå bedre kontroll og riktig timeføring på arkeologiske utgravingsprosjekter. Kostnadene knyttet til denne gruppen ansatte må ses i sammenheng med frikjøp (nettobidraget).

Driftskostnader:

Driftskostnadene øker og vil øke ytterligere de neste 3 årene. Dette henger sammen med fornying av utstillingene i Historisk museum og kjøp av tjenester. Det er nå rom i LTB for ytterligere fornying i HM i tillegg til tidligere avsatte midler på interne prosjekter. Vi viser til en mer detaljert redegjørelse for dette i budsjettleveransen 15.12.2017 samt oversendt utstillingsplan med budsjett.

Økning i internhusleien innebærer også en økning i driftskostnadene.

Nettobidrag fra prosjektvirksomheten ligger pr 2. tertial høyere enn de 5 tidligere årene. Erfaringsvis er det litt forskyvninger gjennom året. Her er også aktiviteten vesentlig høyere i T2 og T3 enn i T1. Fortsetter denne gode utviklingen i T3 vil 2018 bli et av de bedre årene for utgravingsvirksomheten.

Prognose 2018-2023 (basis og efv).

KHM's prognoser legger til grunn normal drift av begge museer (VSH og HM). Ved en eventuell stengning av et eller begge museer, vil det måtte utarbeides helt nye prognoser.

Inntekter

Over halvparten av inntektene KHM har kommer fra egne inntektskilder som billettsalg, museumsbutikk og overhead fra prosjekter. I prognosen har vi lagt inn en ganske høy forventning til disse egne inntektene.

Det vesentlige med våre utgravningsprosjekter er at de bidrar med en betydelig overheadinntekt til vår basisøkonomi. Prosjektene skal ellers ikke generere overskudd, selv om de er registrert som

oppdragsprosjekter. Vi forventer et lavere volum etter 2020, men 2018 ligger an til å bli et av de bedre årene. Forklaringen er at vi i 2018 har hatt flere store prosjekter.

Fremtidig volum på porteføljen av utgravningsprosjekter er det usikkerhet knyttet til.

I tidligere innleverte prognoser har KHM lagt inn forventede resultater i inntektssimulatoren. Vi ser at dette ikke blir helt riktig. Det er greit å ha forventninger til resultater, men man må nødvendigvis ikke budsjettere med disse. Dette gjelder spesielt EU-indikatoren, hvor det vil gi store utslag hvis resultater ikke oppnås. Vi har derfor valgt å ta ut dette i vår prognose.

Det er i prognosen også lagt inn en forventning om videreføring av REVITA midler i 2021 og 2022. Dette for å kunne finansiere flytting av magasin fra Historisk museum til Økern.

Lønns- og personalkostnader:

Lønnskostnadene stiger de neste 3 årene før vi får en nedgang i slutten av perioden. Stigningen skyldes prosjektet Saving Oseberg, ansettelse knyttet til underkapasiteten i kulturminneforvaltningen (KHM mottok en styrking i basisbevilgning knyttet til nettopp dette) og innfasing av stillinger som er et resultat av ny Strategisk kompetanse og rekrutteringsplan.

For den eksternt finansierte virksomheten har vi lagt prognosen lik hvert år i perioden. Det er helt umulig å si om det vil gå opp eller ned. KHM erfarer at fast ansettelse av «prosjektansatte» som tidligere gikk på midlertidige kontrakter har en kostnad. Erfaringen viser at det ikke er mulig med 100 % frikjøp, men at det realistiske ligger mellom 80-85 %. I tillegg vil det være noe risiko knyttet til at så mange er fast ansatte hvis en nedgang i prosjektvolumet skulle bli en realitet.

Driftskostnader:

Som beskrevet under inntekter legges en god del av handlingsrommet inn under drift. Dette er naturlig da fornying av utstillingene i HM vil baseres på kjøp av tjenester. Handlingsrommet museet har skaffet seg er øremerket fornying av basisutstillingene i HM og disse midlene er plassert på «interne prosjektkoder» (000256 Arv – kjerneutstilling, 000257 Forvandling – kjerneutstilling, 000258 Kontroll – kjerneutstilling, 000259 Kollaps – kjerneutstilling) slik at det er letter å skille dette ut fra annen basisaktivitet ved museet.

Basisvirksomhet

Beløp i mill. kr	Regnskap T2 2017	Regnskap T2 2018	Års-regnskap 2017	Års-budsjett 2018	Prognose 2018	Prognose 2019	Prognose 2020	Prognose 2021	Prognose 2022
Inntekter	-127,66	-123,44	-186,52	-189,36	-188,91	-194,42	-180,19	-175,21	-172,92
Personalkostnader	68,23	77,85	110,25	118,08	117,51	116,87	111,58	110,57	110,52
Driftskostnader	47,12	60,49	76,32	129,02	108,96	130,27	124,86	95,29	89,45
Investerings	2,41	3,27	3,30	2,47	2,07	1,32	1,32	1,32	1,32
Isolert mer-/mindreforbruk uten nettobidrag og prosjektavslutning	-9,89	18,18	3,35	60,21	39,63	54,04	57,57	31,96	28,37
Nettobidrag	-17,42	-19,50	-26,47	-28,14	-28,12	-27,85	-27,15	-27,77	-27,73
Prosjektavslutning	0,14	0,11	-0,04	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Isolert mer-/mindreforbruk	-27,17	-1,21	-23,15	32,06	11,51	26,19	30,41	4,20	0,63
Overført fra i fjor	-44,91	-68,07	-44,91	-68,07	-68,07	-56,56	-30,37	0,04	4,24
Akkumulert mer-/mindreforbruk	-72,08	-69,28	-68,07	-36,00	-56,56	-30,37	0,04	4,24	4,87

Eksternt finansiert virksomhet

Beløp i mill. kr	Regnskap T2 2017	Regnskap T2 2018	Års-regnskap 2017	Års-budsjett 2018	Prognose 2018	Prognose 2019	Prognose 2020	Prognose 2021	Prognose 2022
Inntekter	-64,24	-51,22	-69,88	-67,00	-67,00	-67,00	-67,00	-67,00	-67,00
Personalkostnader	6,77	6,73	12,12	11,65	12,71	13,74	12,40	11,41	11,41
Driftskostnader	12,40	14,19	25,80	24,20	24,20	23,50	23,50	23,50	23,50
Investeringer	0,08	0,03	0,08	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Isolert mer-/mindreforbruk uten nettobidrag og prosjektavslutning	-44,98	-30,28	-31,87	-31,14	-30,09	-29,76	-31,10	-32,09	-32,09
Nettobidrag	17,34	19,50	26,39	27,33	27,28	27,26	26,25	27,06	27,06
Prosjektavslutning	-0,14	-0,11	0,04	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Isolert mer-/mindreforbruk	-27,79	-10,88	-5,45	-3,82	-2,81	-2,50	-4,86	-5,03	-5,03
Overført fra i fjor	-69,73	-75,75	-69,73	-75,75	0,00	-2,81	-5,31	-10,17	-15,20
Saldo	-97,51	-86,63	-75,18	-79,56	-2,81	-5,31	-10,17	-15,20	-20,23

For den eksternt finansierte virksomheten har vi lagt prognosen mer eller mindre likt hvert år i perioden.